

Stebričasta in pritlikava drevesa

Ali ste vedeli, da lahko iz stebričastih sadnih dreves ustvarimo živo mejo? Rez praktično ni potrebna ali pa je zelo enostavna. Druga posebnost so pritlikave sorte sadja, ki še posebej navdušujejo otroke in lastnike manjših vrtov, atrijev, sončnih balkonov in teras.

Stebričasta sadna drevesa nam omogočajo sajenje rastlin na malem prostoru. Na domačem vrtu si tako lahko ustvarimo lepo in uporabno sadno živo mejo, saj vemo, da se ciprese ali ameriški kleki v zadnjih letih sušijo in propadajo po vsej Sloveniji. Stebričaste sadne vrste, zlasti jablane, dosežejo višino od dveh do štirih metrov in širino okrog 60 centimetrov. Višina je odvisna predvsem od podlage, na katero je cepljena žlahtna sorta jablane.

Stebričasto sadno drevje sadimo na razdaljo 70 cm, kar nam omogoča strnjeno sadno živo mejo. Sadilna razdalja je nekoliko manjša kot za visoki fižol. Tako lahko na šestih dolžinskih metrih brez težav posadimo osem do deset rastlin.

Med stebričastimi sadnimi vrstami je posebnost jablana **red spring**. Dolgo steblo, okoli katerega se bohoti množica plodov, daje rastlini poseben videz. Rodi srednje debele temno rdeče plodove, ki jih odlikujeta uravnotežen okus in čvrsto ter sočno meso. Sorta je odporna proti jablanovemu škrlupu. Stebričasta jablana **sonet** dozori v sredini septembra. Plodovi so srednje debeli,

rumeno-zelene barve, s srednje čvrstim in zelo sočnim mesom. Odporna je proti pepelasti plesni in škrlupu. Sorta **pompink** je majhno drevo, dobro odporno proti številnim boleznim. Ta sorta je primerna za gojenje v posodah in na prostem. Ni je treba obrezovati. Za ohranjanje zdrave rasti pa je priporočljivo redno redčenje. Plod je srednje velik do velik s svetlo zeleno in rdečo lupino. Okus je zelo dober, aromatičen, meso pa je sočno, čvrsto in kremasto bele barve. **Lopini** je nova zgodnja sorta. Zaradi svoje ozke rasti je primerna za terase in manjše vrtove. Sorta vsako leto rodi veliko plodov rumeno-rdeče barve. Plodovi so sočni, sladki ter zelo aromatični in jih lahko nabiramo od sredine avgusta. Stebričasta jablana **lambada** bo s svojim privlačnim videzom dala vrtu dodatno razgibanost in raznolikost. Debele plodove, ki so kiselkastega okusa, obiramo v mesecu oktobru. Zanimiva je tudi sorta **rumba** z dolgim stebлом, ki rodi srednje velike sočne plodove svetlo rdeče barve.

Rez pri stebričastem sadnem drevju je zelo enostavna, saj predolge stranske poganjke režemo na tri do pet

Cvetenje stebričastega sadnega drevja

očes, vrha prvo leto ne prikrajšamo. Vse poganjke, daljše od 20 centimetrov, prikrajšamo na deset do 15 centimetrov in ohranimo nekaj rodnih brstov. Treba je vedeti, da stebričasta jablana rodi tretje leto po sajenju, zato v mladostnem obdobju ne izrezujemo poganjkov. V času, ko je drevo v rodnosti, izrezujemo poganjke na nekaj očes, če je to potrebno.

Lahko posadimo tudi pritlikavo breskev, nektarino in hruško. Vse dosežejo višino 1,5 metra, tako nimamo težav z rezjo in tudi obiranje je povsem enostavno. Gojimo jih lahko na manjšem predvrtu, balkonu, terasi, v večji posodi in na visokih gredah, saj ne zasedejo veliko prostora.

Davor Špehar, Zeleni svet

Čas za škropljenje

Na sadnem vrtu ne pozabimo na predspomladansko varstvo pred boleznimi in škodljivci. Še pred brstenjem uporabimo pripravke, s katerimi dobro »operemo« drevo. O ustreznih pripravkih se posvetujemo v kmetijski lekarni. Škropimo vedno proti večeru ali zjutraj. Čebele takrat niso več aktivne in tudi veter nam ne povzroča težav pri škropljenju. Lotimo se tudi rezi sadnega drevja in jagodičja. Če je nismo večši, rez opravimo v času cvetenja, tako zagotovo ne bomo »izrezali« pridelka tekočega leta. Upogibanje poganjkov in odstranjevanje vseh konkurenčnih poganjkov imata prednost pred močno rezjo. Marec pa je že primeren čas za sajenje sadnega drevja in jagodičja, kot so maline, aronija, robide, ameriške borovnice in druge rastline.

www.zelenisvet.com

Za nasvet pokličite:
Davor 040 669 449